

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de commissie
voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Per e-mail verzonden aan: cie.szw@tweedekamer.nl

DATUM

17 december 2024

KENMERK

B20241217AB

BETREFT

Debat Participatiewet
16 januari 2025

BIJLAGEN

-

CONTACT

Aart Bertijn

TELEFOON

06-13204748

E-MAIL

abertijn@vgn.nl

Geachte Leden van de vaste commissie,

Op 16 januari 2025 spreekt u in het commissiedebat over de Participatiewet met de daarvoor verantwoordelijke bewindspersonen. De VGN vraagt uw aandacht voor de participatie van mensen met een beperking in de samenleving.

De VGN wil dat mensen met een beperking onbeperkt mee kunnen doen. Bij voorkeur op passende werkplekken midden in de samenleving, ook al is er (nog) geen sprake van loonwaarde, als opstap naar betaald werk. Dat gaat helaas niet altijd vanzelf. Er is steun voor nodig vanuit de samenleving, de overheid, bedrijven en ook vanuit de professionele zorg.

Maak talentontwikkeling van mensen met een beperking mogelijk

Ruim 1.600 mensen met een beperking verlaten jaarlijks het speciaal voortgezet onderwijs met het uitstroomprofiel dagbesteding. Zij zijn nog lang niet uitgeleerd, maar passen niet in het regulier en bekostigde beroeps- onderwijs. Deze groep valt nu tussen wal en schip. Met praktijkleertrajecten op maat, die vanuit de dagbesteding worden aangeboden, kunnen zij wel een aantal werknemers- en vakvaardigheden leren. Dit als opstap naar passend onbetaald of (deels) betaald werk. In vervolg op de motie Westerveld vinden er constructieve gesprekken plaats tussen OCW, SZW en VWS waarin gezocht wordt naar een structurele oplossing. Potentieel een goed voorbeeld hoe dit soort vraagstukken interdepartementaal moeten worden aangepakt. Het uitwerken van deze structurele oplossing gaat helaas echter meer jaren kosten.

Door het verbreden van de doelgroep van de subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg en het verbreden van de SLIM-regeling naar mensen met een dagbestedingsindicatie, kunt u er in de tussentijd voor zorgen dat mensen met een dagbestedingsindicatie toch een branche- of NLQF-erkende praktijkopleiding kunnen volgen.

Bezoekadres

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres

Postbus 413
3500 AK Utrecht

+31 (0)30 273 93 00
info@vgn.nl
vgn.nl

Aansluiting bij de nieuwe ontwikkelpaden wordt zo ook voor deze groep mogelijk, wat hun kans om door te stromen naar werk sterk vergroot.

Wij pleiten er daarom voor om de subsidieregeling praktijkleren in de derde Leerweg en de SLIM-regeling ook open te stellen voor mensen met een dagbestedingsindicatie.

Investeer in mensen met een beperking binnen Spoor 2 Participatiewet

Een betekenisvol leven en deelname aan de samenleving zijn belangrijk voor iedereen, ook voor mensen met een beperking. Het is positief dat bij de uitwerking van Spoor 2 van de Participatiewet aandacht wordt besteed aan mensen die vanwege hun beperking nog geen betaald werk kunnen verrichten. Deze mensen willen en kunnen waardevol bijdragen aan de samenleving, vooral als er aansluiting is bij hun individuele talenten en wensen. De kwalitatieve studie "Vertrouwen in de bijstand" (SCP, november 2024) onderschrijft dit en geeft aan dat hier ander beleid voor nodig is. Samenwerking tussen gehandicaptenzorgorganisaties, bedrijven, sociaal ontwikkelbedrijven en maatschappelijke organisaties kan hierbij een belangrijke rol spelen. Denk aan mensen met een beperking die vrijwilligerswerk doen in verpleeghuizen en sportkantines of die tuinen verzorgen van ouderen. Ook zijn mensen met een beperking steeds vaker actief op dagbestedingsplekken en leerplekken bij bedrijven. Hoewel deze activiteiten (nog) geen loonwaarde hebben, zijn ze van grote maatschappelijke en persoonlijke betekenis en vormen ze een opstap naar betaald werk, op korte of lange termijn.

Vanuit het programma Simpel Switchen werkt de VGN daarom samen met Movisie en Cedris aan het project 'lerende praktijken' waarin in drie regio's domein overstijgende trajecten worden gerealiseerd voor mensen die willen switchen van dagbesteding naar (vormen van) betaald werk of omgekeerd. Het gaat daarbij om het ontwikkelen van concrete kennis en expertise die in andere regio's kan worden toegepast.

Wij dringen erop aan dat in Spoor 2 van de Participatiewet actieve ondersteuning komt voor investeringen in talentontwikkeling en ondersteuning voor mensen met een beperking die actief willen meedoen in de maatschappij. Ook als opstap naar een passende, (on)betaalde werkplek.

Maak werk lonend

Daarnaast moet de overstap naar betaald werk altijd lonen, ook als iemand vanwege een beperking slechts een of twee dagen per week kan werken, aangevuld met dagbesteding op andere werkdagen.

Mensen met een beperking zijn vaak langdurig aangewezen op parttime werk, waardoor zij niet uit de uitkeringssituatie komen. Juist dan is een ruimhartige vrijlatingsregeling van belang, zodat zij er qua inkomen echt op vooruitgaan. Dit moet ook meegenomen worden bij de herziening van het toeslagenstelsel (geen doorwerking in de hoogte van de toeslag).

Ons verzoek is om erop aan te dringen om een vrijlatingsregeling in te stellen voor mensen die vanwege hun beperking maar een beperkt aantal dagen kunnen werken.

In elk regionaal werkcentrum een tafel voor Smpel Switchen

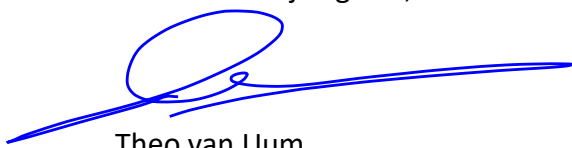
Mensen met een beperking navigeren door een complex landschap van wetten zoals de Jeugdwet, Wmo, Wlz, Wajong en de Participatiewet. Deze weg wordt vaak ervaren als een uitdagende klim met steile treden en onzekere bruggen. Het switchen moet simpeler door betere samenwerking tussen gemeente, UWV, bedrijfsleven en andere instanties. Het programma Smpel Switchen bevordert deze noodzakelijke samenwerking op landelijk niveau, maar de daadwerkelijke uitvoering vindt plaats in de regio. Juist in de regio wordt het verschil gemaakt. Daarom zou in elk Werkcentrum een 'Smpel Switchen Tafel' moeten worden ingericht waarin VSO/Pro, dagbesteding, sociaal ontwikkelbedrijven, beschut werk, gemeente en UWV samenwerken.

Ons verzoek is erop aan te dringen dat de inrichting van regionale 'Smpel Switchen Tafels' worden opgenomen in de implementatieplannen voor de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur.

Uiteraard zijn we van harte bereid een nadere toelichting op deze brief te geven of vragen te beantwoorden. Daarvoor kunt u contact opnemen met Aart Bertijn, Senior beleidsadviseur, via abertijn@vgn.nl of 06-13204748.

We wensen u een vruchtbaar debat toe. Twee miljoen mensen met een beperking en bijna tweehonderdduizend medewerkers in de gehandicaptenzorg rekenen op u.

Met vriendelijke groet,

Theo van Uum
Directeur